

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędzi Sądu Rejonowego w [...] w stanie spoczynku X. Y., po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 14 lipca 2026 r. wniosku pełnomocnika z urzędu objętej wnioskiem sędzi o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu

postanowił:

zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokat J. C. kwotę 1476 zł (słownie: tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych) w tym 23 % VAT, z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokat z urzędu w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, tj. w postępowaniu w przedmiocie rozpoznania wniosku o zezwolenie na pociągnięcie X. Y. – sędziego Sądu Rejonowego w [...] w stanie spoczynku do odpowiedzialności karnej.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 18 stycznia 2021 r. prokurator Prokuratury Rejonowej w W. wystąpił do Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego o podjęcie uchwały w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego w [...] w stanie spoczynku, za czyn polegający na tym, że:

w okresie od stycznia 2019 roku do 21 stycznia 2020 roku w [...] uporczywie nękała A. K., M. K. i R. K. poprzez wyzywanie ich słowami wulgarnymi, znieważającymi i zniesławiającymi, nagrywaniu i robieniu zdjęć pokrzywdzonym na ich posesji, inicjowaniu wobec nich bezpodstawnych interwencji Policji, zakłócaniu spoczynku nocnego, a ponadto grożeniu A. K. pobytem w zakładzie karnym, czym wzbudziła u pokrzywdzonych uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia i poniżenia oraz istotnie naruszyła ich prywatność, tj. o czyn z art. 190a § 1 k.k.

Nadto wnioskodawca wniósł o zezwolenie na zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie X. Y. do Prokuratury Rejonowej w W. oraz na badania psychiatryczne w Poradni Zdrowia Psychicznego w W. Sędziego Sądu Rejonowego w sytuacji, kiedy dobrowolnie nie stawia się na wezwanie orantu procesowego i niesprawiedliwi swojej nieobecności.

Uchwałą Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2021 r., sygn. akt I DI 11/21:

1. zezwolono na pociągnięcie X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego w [...] w stanie spoczynku do odpowiedzialności karnej, za czyn polegający na tym, że w okresie od stycznia 2019 roku do 21 stycznia 2020 roku w [...] uporczywie nękała A. K., M. K. i R. K. poprzez wyzywanie ich słowami wulgarnymi, znieważającymi i zniesławiającymi, nagrywaniu i robieniu zdjęć pokrzywdzonym na ich posesji, inicjowaniu wobec nich bezpodstawnych interwencji Policji, zakłócaniu spoczynku nocnego, a ponadto grożeniu A. K. pobytem w zakładzie karnym - tj. o przestępstwo z art. 190a § 1 k.k.;

2. wyrażono zgodę na zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego w [...] w stanie spoczynku przez Policję do Prokuratury Rejonowej w W. w terminie wskazanym przez prokuratora;

3. wyrażono zgodę na zatrzymanie i doprowadzenie X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego w [...] w stanie spoczynku przez Policję do miejsca pracy biegłych lekarzy, którym prokuratura zleci sporządzenie opinii o stanie zdrowia psychicznego wyżej wymienionej, w czasie wskazanym przez Prokuraturę Rejonową w W.

Powyższe rozstrzygnięcie zaskarżyła objęta wnioskiem sędzia oraz jej obrońca.

Uchwałą Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2021 r., sygn. akt II DIZ 43/21, uchylono zaskarżoną uchwałę i sprawę przekazano do ponownego rozpoznania Sądowi Najwyższemu jako sądowi pierwszej instancji, kosztami postępowania odwoławczego obciążając Skarb Państwa.

Zarządzeniem z dnia 24 listopada 2025 r., sygn. akt I ZI 11/22, na podstawie art. 79 § 2 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. u.s.p., wyznaczono X. Y. – sędziemu Sądu Rejonowego w [...] w stanie spoczynku, obrońcę z urzędu w osobie adwokat J. C. do udziału przed Sądem Najwyższym Izbą Odpowiedzialności Zawodowej w postępowaniu w przedmiocie rozpoznania wniosku o zezwolenie na pociągnięcie X. Y. – sędziego Sądu Rejonowego w [...] w stanie spoczynku do odpowiedzialności karnej oraz zatrzymanie.

Na posiedzeniu jawnym w dniu 5 grudnia 2025 r., sygn. akt I ZI 11/22, stawiała się wyznaczona pełnomocnik z urzędu adw. J. C. Z uwagi na złożenie wniosku przez X. Y. – SSR w [...] w stanie spoczynku o wyłączenie sprawozdawcy w sprawie I ZI 11/22, a także wniosek pełnomocnik objętej wnioskiem sędzi, odroczono posiedzenie.

Pismem z dnia 21 kwietnia 2026 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w R. nadesłał kserokopię aktu zgonu sędziego w stanie spoczynku X. Y.

W dniu 23 kwietnia 2026 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) wpłynął aktu zgonu sędzi Sądu Rejonowego w [...] w stanie spoczynku X. Y., nadesłany przez Urząd Miasta [...].

Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2026 r., sygn. akt I ZI 11/22, na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. umorzono postępowanie, kosztami postępowania obciążając Skarb Państwa.

Pismem z dnia 2 czerwca 2026 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) pełnomocnik adw. J. C. wniosła o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w sprawie o sygn. akt I ZI 11/22, powiększoną o podatek VAT.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniosek pełnomocnik z urzędu objętej wnioskiem sędzi o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w sprawie o sygn. akt I ZI 11/22 zasługiwał na uwzględnienie.

Ustalając kwotę nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu uwzględnić należy wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 kwietnia 2020 r., w sprawie o sygn. akt SK 66/19, w którym stwierdzono, że analiza statusu adwokatów i radców prawnych oraz ich roli w postępowaniu, w którym występują jako podmioty powołane i zobowiązane do zastępstwa prawnego, prowadzi do uznania, że różnicowanie ich wynagrodzenia poprzez jego obniżenie, w stosunku do wynagrodzenia, które otrzymaliby, gdyby występowali w sprawie jako pełnomocnicy z wyboru, nie ma konstytucyjnego uzasadnienia (zob. wyrok TK z 23.04.2020 r., SK 66/19, OTK-A 2020, nr 13). Tak też, zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2023, poz. 1964) w zw. z § 17 ust. 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu opłata za obronę w sprawie przed Sądem Najwyższym wynosi 1200 zł.

Kwota należna adwokat J. C. z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu w postępowaniu przed Sądem Najwyższym podwyższona o 23% VAT, wynosi zatem 1476 zł.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

[M. T.]